

Olavi Koivukangas

**Ph.D., FT,
Director of The Institute of Migration**

Keisareita kaikilla mantereilla

*Juhlaesitelmä Keisarin sukuseuran VII sukujuhlassa
Kokkolassa 30.7. 2005*

Siirtolaisuusinstituutti – Migrationsinstitutet

Turku - Åbo 2005

<http://www.migrationinstitute.fi>

Keisareita kaikilla mantereilla

Arvoisa juhlayleisö, Marketta ja Vilppu Keisarin jälkeläiset, samoin kuin te, jotka olette onnistuneet saamaan puolisoiksenne Keisarin sukuun kuuluvan, sekä muut juhlavieraat!

I JOHDANTO

"Ellet tiedä mistä tulet ja kuka olet, et tiedä minne menet", on vanha juutalainen viisaus. Nykyajan kiireinen ja usein ahdistunutkin ihminen tarvitsee sillan, ja useitakin, menneisyyteen. Meille pohjalaisille yksi tällainen silta on elävä ja aktiivisesti toimiva Keisarin sukuseura - ja laajemmin käsitettynä sukututkimus.

Tähän liittyy myös kotiseudun tutkimus, jota ilmentävät lukuisat pitäjä- ja kylähistoriat. Tällä tavalla me siirrämme kulttuuriperintöämme seuraaville sukupolville.

Kiitän Keisarin sukuseuran hallitusta ystävällisestä kutsusta pitää juhlaesitelmä näillä sukujuhlilla. Tällaisesta kutsusta en halunnut kieltäytyä. Toivon, että onnistun tehtävässäni.

Kirjoittaessani puhetta mielessäni olivat roomalaisen Quintilliuksen sanat: "Sydän tekee kaunopuhujaksi."

Minua ilahduttaa se, että juhlien ohjelmassa siirtolaisuus on vahvasti esillä. Ovathan pohjalaiset, ja Keisarin suku etunenässä, lähteneet suurin joukoin siirtolaisiksi eri puolille maailmaa. Olihan vanhoista Amerikan siirtolaisista puolet kotoisin entisen Vaasan läänin alueelta. Kaikkiaan arvioidaan 1,3 miljoonan suomalaisen lähteneen siirtolaisiksi, ennen sotia pääasiassa Pohjois-Amerikkaan ja sodan jälkeen erityisesti Ruotsiin.

Mutta ennen kuin menen varsinaiseen aiheeseeni eli siirtolaisuuteen Suomesta käsitellen lyhyesti suomalaisten tuloa nykyisille asuinsijoilleen tänne Pohjolaan.

II AFRIKASTA AASIAN KAUTTA POHJANMAALLE

Päälähteenäni on ollut prof. Reijo Norion v. 2000 ilmestynyt teos Suomi-neidon geenit. Norio toteaa, että Suomi on totisesti maailman laidalla ja täältä on pitkä matka Afrikkaan, josta esi-isämme alunperin tulivat eriydyttyään apinasta. Ja hän pohtii miksi esi-isämme tulivat Suomeen, pääjoukko ehkä Volgan mutkan alueelta.

Toisen teorian mukaan suomalaiset ovat asuneet tässä maassa aina. Kuuluisan Susiluolan löydökset Karijoella kertovat asutuksesta 100 000 vuotta sitten. Tämä on vielä tuntematon luku ihmiskunnan historiassa. Joka tapauksessa jääkauden jälkeen, noin 10 000 vuotta sitten, metsästeleviä ihmisiä alkoi liikkua etelästä kohti pohjoista. Tulijoita oli myös lännestä ja idästä, ja Norio herättää kysymyksen, kelle olemme sukua? Hän

viittaa prof. Harri Nevanlinnan tutkimuksiin, että suomalaisten geeneissä 3/4 on eurooppalaista ja ¼ itäistä. Ehkä siinä on tippa myös mongooli-geenejä. Yhdysvalloissa suomalaisia pidettiin yhdessä vaiheessa mongooleihin kuuluvana kansallisuutena. Italialaisen tutkijan Cavalli-Sforzan mukaan suomalaisten geneettinen etäisyys on lyhin belgialaisiin.

Prof. Kalevi Wiik on tutkimuksissaan korostanut yhteyksiämme erityisesti läntiseen ja eteläiseen Eurooppaan.

Joka tapauksessa nykyisen Suomen alueelle tuli asukkaita varsin monelta taholta, mitä todistaa mm. hautaustapojen kirjavuus. Erityisen rikkaita hautalöytöjä oli Etelä-Pohjanmaalla keskeisellä rautakaudella 400-800 j. Kr. Etelä-Pohjanmaa oli vaurain asutuskeskus johtuen laajalle ulottuvasta turkiskaupasta. Viikinkiaikaan tultaessa Etelä-Pohjanmaa enemmän tai vähemmän autioitui. Sitten alkoi ruotsalainen asutus tunkea rannikoillemme. Näihin aikoihin saapui englantilainen piispa Henrik käännyttämään suomalaisia ja sai legendan mukaan surmansa Lalli-nimisen talonpojan kädestä. Viime talvena käytiin laajaa keskustelua piispa Henrikin legendasta. Mielestäni dos. Tuomas Heikkilä ei ole kyennyt osoittamaan, etteikö Henrikiä ja Lallia olisi voinut olla aikoinaan olemassa. Lallin ja Henrikin tarina on myös kuvastanut pitkään suomalaisten suhtautumista maahanmuuttajiin.

Vuosituhansien kuluessa Suomen kansa on kehittynyt monista eri kansallisuuksista ja Reijo Norio toteaaakin, että Suomen kansa tuskin on mänty, jolla on yksi pääjuuri, vaan paremminkin kuusi, joka nojaa moneen suuntaan ulottuviin lisäjuuriin.

III POHJALAISTEN MUUTTO AMERIKKAAN

Kuka oli ensimmäinen pohjalainen Amerikassa? Se ei ole valitettavasti tarkkaan tiedossa. Täällä Kokkolan seuduilla elää kansantarina, jonka mukaan Kolumbuksen saapuessa Amerikkaan rannalla oli vastassa kaksi nahkatakkista kaarlelalaista miestä, jotka huusivat hänelle: " Ä tu Columbus ? Haa tu naa kalstjinn ti seli ?"

Eli vapaasti suomennettuna:

"Oletko sinä Kolumbus ? Onko sinulla vasikannahkoja myötävänä?"

Ehkäpä nämä kaarlelalaismiehet olivat menneet Amerikkaan Siperian kautta. Ensimmäiset pohjalaiset menivät vuodesta 1638 lähtien perustamaan Uusi Ruotsi -siirtokuntaa Delaware joen suulle. Lähtijöiden joukossa olivat mm. luutnantti Sven Skute Kruunupyystä ja Mårten Knutson Korsholmasta. Yksi lähtijöistä oli Peter Rambo, joka vei mukanaan omenapuun siemeniä, ja näin sai Rambo-lajike nimensä. Suvun jälkeläisiä löytyy paljon tänäkin päivänä Yhdysvalloissa.

Siirtolaisuuden seuraavassa vaiheessa pohjalaiset merimiehet karkasivat tai ottivat ulosmaksun purjelaivoistaan eri puolilla maailmaa. Näin tapahtui erityisesti Krimin sodan aikana 1800-luvun puolivälissä. Suomalaiset, muiden kansallisuuksien tavoin suuntasivat pian matkansa Kalifornian, Australian, Uuden Seelannin ja Etelä-Afrikan kultakentil-

le. Monet jäivät pysyvästi näihin maihin, mutta jotkut palasivat takaisin kotiseudulleen kertoen seikkailuistaan ja ehkä onnestaankin kultakentillä. Yksi näistä oli isokyröläinen Mikko Sapeli, jota kansa nimitti "kultakukkaroksi".

Tämä lisäsi mielenkiintoa lähteä etsimään onnea ulkomailta 1800-luvun puolivälin jälkeen. Varsinainen Amerikan-siirtolaisuus alkoi 1860-uvulla Pohjois-Norjaan muuttaneiden suomalaisten keskuudessa, kun Michiganin kultakaivokset alkoivat houkutelaa kaivosmiehiä, joita tarvittiin paljon Yhdysvaltain sisällissodan jälkeisessä noususuhdanteessa. Ruijasta siirtolaiseksi lähtö levisi Torniojokilaaksoon ja edelleen Pohjanmaalle ja alkoi saada joukkoliikkeen laajuuden 1800-luvun lopulla. En mene yksityiskohtiin siirtolaisuuden historiassa. Mutta otan kuvaavan esimerkin yhdestä siirtolaistarinasta. Siirtolaisuudella on niin monta syytä kuin on lähtijääkin, mutta tämä tarina voidaan yleistää tuhansiin suomalaisiin siirtolaissukuihin.

IV ANDY JOHNSONIN TARINA

Äskettäin löysin kirpputorilta Tampereelta Studs Terkelin v. 1983 suomeksi julkaistun kirjan "Amerikkalaisia unelmia". Kirja ilmestyi englanniksi v. 1980, ja yksi haastatelluista oli tuolloin 81-vuotias Andy Johnson, joka asui kaivosseudulla Aurorassa Minnesotassa. Hän kuvaa Amerikan siirtolaisuutta ja Amerikkaan menoa seuraavasti:

Köyhimmät ja kurjimmät tulivat tänne, koska heillä ei ollut mitään tulevaisuutta siellä. He uskoivat, että Amerikan kadut olivat kullalla kivetyt. Heitä riivasi se, mitä suomalaiset kutsuivat amerikankuumeeksi. Minä synnyin Suomessa ja tulin tänne vuonna 1906. Isäni oli torpparin poika. Maa oli kivistä. Hän ei nähnyt siinä mitään tulevaisuutta. Venäjän-Japanin sota syttyi. Hänet aiottiin kutsua asepalvelukseen, ja hän häipyi maasta niin liukkaasti kuin kykeni. Isäni oli tyyppinen kristitty ja konservatiivi tänne tullessaan. Meillä oli makuuhuoneessa Kristuksen kuva yhdellä seinällä ja tsaari Nikolai II:n kuva toisella. Tsaarin nimittämä kenraalikuvernööri murhattiin. Naapureillamme oli kiväärit, joissa oli pistimet.

Matkasta Amerikkaan Andy Johnson kertoo seuraavaa:

"Me lähdimme puulaivalla. Se oli rakennettu höyläämättömistä tammi-laudoista. Siinä oli masto siltä varalta että höyry loppuisi kesken. Siellä oli makuusali, yksi iso huone johon useimmat sijoitettiin. Pohjanmeri on aina myrskyinen. Kansa voi pahoin ja kaikki oksentelivat. Äiti oli ottanut suolakalaa evääksi. Kun aloimme tulla merisairaiksi, leikkasimme palasen kalaa ja söimme sen. Matkustimme Englannin halki junalla ja sitten Liverpoolista laivalla New York Cityyn. Se oli Cunardin vuorolaiva "Lucania". Se oli iso alus.

Kun tultiin New Yorkin satamaan kaikki menivät kannelle katsomaan Vapaudenpatsasta. Ellis Islandissa oli lääkäri, ja hän otti lusikan ja sysäsi sen silmäni, kuten muidenkin silmään, nähdäkseen oliko minulla tauteja. Ne joilla oli käännytettiin takaisin. Matkustettiin junalla päiväkausia. Kuljettiin kauliiden maisemien halki. Tultiin New York Millsiin, Minnesotaan, suomalaisyhteisöön. Isäni oli siellä töissä rautateillä. Hän oli tullut kaksi vuotta aiemmin.

Tavattiin hänet siellä ja siinä pääsi vähän tunteet valloilleen Amerikkaan tullessa tuntui kuin olisi siirtynyt toiselle vuosisadalle. Muutos oli niin suuri. He ostivat kimpun banaaneja, joita en ollut nähnyt ennen. Minä söin niitä niin monta, että tulin kipeäksi. Ensimmäisen mustan miehen elämässäni näin Union Stationin asemasillalla Duluthissa.

Heti kun oltiin astuttu asumaan, vanhempani ostivat raamatun. Minä aloin lukea raamattua ja opin lukemaan suomea.

Andy Johnson kertoo edelleen kuinka isä alkoi vähitellen lukea "Työmies"-lehteä ja hänen käsityksensä asioista alkoivat muuttua. Andy ja sisko joutuivat englanninkieliseen kouluun. Kun leikki toisten lasten kanssa, kielen oppii ihmeen nopeasti. Elämänsä myöhemmistä vaiheista Andy Johnson kertoo, että noin vuonna 1912 suhdanteet kääntyivät laskuun.

Vuonna 1914 tilanne oli jo aika paha, kunnes puhkesi ensimmäinen maailmansota. Silloin muutettiin maalle, hankittiin pientila. Hallitus antoi yhä ilmaista maata. Me muutimme korpeen. Isä meni sepäksi savotalle. Äiti toimi pomojen pyykkärinä. Kun savotat rakennettiin isoiksi, sinne rakennettiin rautatie. Isäni oli toiminut kaivosmiehenä, kirvesmiehenä, maanviljelijänä, sekatyömiehenä. Kun hän joutui vaihtamaan työpaikkaa monta kertaa vuodessa, siihen oli syytä. Kun hän alkoi lukea niitä lehtiä ja keskustella toisten kanssa kapitalismista ja riistosta, hän alkoi ymmärtää asioita ja muuttaa mieltään.

Minä en pahemmin piitannut politiikasta ennen kuin kolmenkymmenen korvilla. Kun ajat kävivät koviksi 30-luvulla, minä aloin tuoda julki näkemyksiäni. Minulla oli silloin hyvä työpaikka kunnan palveluksessa. Joka aamu mestari valitsi tietyt kaverit ja jakoi heille työt. Ne jotka eivät saaneet työtä, kulkiivat minun ikkunani ohi, ja siinä tuli sitten keskusteltua. Vähitellen minua alettiin osoittaa sormella, että olin kommunisti.

Lopuksi Andy Johnson kysyy, mikä on amerikkalainen unelma? Ja hän vastaa:

Meidän entisen kotitalomme paikalla on karmean näköinen monttu. Se on täynnä vettä. Ja varallisuus viedään pois seudulta. Työtä on niillä joilla sitä on, mutta tässä kunnassa elää paljon väkeä huoltoavun varassa. Minun nähdäkseni ihmiskuntaa odottaa uljas tulevaisuus tai sitten tuho. Jos jatketaan tähän nykyiseen malliin, niin syöksytään suinpäin helvettiin, räjäytetään itsemme maan päältä tai myrkytetään itsemme hengiltä. Se minua eniten kiuisaa, ettei kukaan ole huolissaan. Neljäkymmentäviisi vuotta olen kirjoittanut lehtien yleisönosastoon. Olen yrittänyt saada yhden kirjeen kuussa ainakin yhteen lehteen. Se on ainoa mihin pystyn.

Kuten alussa todettiin, haastatteluhetkellä Andy Johnson oli 81-vuotias. Johnsonin ja hänen isänsä alkuperäisestä nimestä minulla ei ole tietoa. Tuskinpa se oli Johnson Suomesta lähdettäessä 100 vuotta sitten. Mutta voimme olettaa, että hän oli kotoisin täältä Pohjanmaalta. On myös mahdollista, että he olivat Vilppu Keisarin jälkeläisiä.

Olen halunnut kertoa Andy Johnsonin Suomesta lähdön ja elämänvaiheet Yhdysvalloissa pääpiirteissään teille, Keisarin suvun jälkeläiset, siksi että kysymyksessä on ollut hyvin

tyypillinen suomalainen siirtolaisperhe Yhdysvaltoihin. Tarina muistuttaa myös meitä siitä, ettei elämä Amerikassakaan viime vuosisadan alkupuoliskolla ollut helppoa. Muistamme 1930-luvun lamakauden, jolloin tuhannet amerikansuomalaiset lähtivät rakentamaan Neuvosto-Karjalaa -- usein kohtalokkain seurauksin. Arvioidaan, että ehkä joka neljäs suomalaissiirtolainen kuului johonkin vasemmistoliikkeeseen. Suuri osa Pohjanmaalta lähteneistä siirtolaisista kuului mökkiläisväestöön, joka samaisti itsensä työväestöön. Mutta amerikkalaisessa kaivoksessa mökin poika ja ison talon isäntä olivat samanarvoisia. Työnjohtajan huudot "harioppi" kuului samanlaisena kaikille.

V SODAN JÄLKEEN RUOTSIIN JA MUUALLE

Toisen maailmansodan jälkeen tapahtui Suomesta toinen suuri muuttoaalto, joka suuntautui Ruotsiin. Lähtijät olivat pääasiassa sodan jälkeen syntyneitä suuria ikäluokkia, jotka heikosti koulutettuina lähtivät Ruotsin teollisuuden palvelukseen 1960- ja 70-luvuilla. Tällä hetkellä Ruotsissa asuu puoli miljoonaa suomalaista syntyperää olevaa ihmistä.

Ruotsin ohella mentiin myös runsaasti Kanadaan ja Australiaan, jotka harjoittivat aktiivista siirtolaispolitiikkaa. Äskettäin ilmestyi Suomessa australiansuomalaisen Aira Bukhoksen päiväkirjoihin perustuva muistelmateos "Lumpeenkukka ja Naoris", josta mieleeni syöpyi lause: *"Olen muukalainen kahdessa maassa. Suomessa ja Australiassa."*

Ja hän jatkaa: *"Jos olisin pysynyt Suomessa, niin tällaista kaaosta ei olisi tapahtunut. Mutta kuka hullu pysyy Suomessa. Talvi ja pakkaneen, verot, säännöt ja happamet naamat. Ei hymyä missään. Linnutkin ovat surkeita. Aurinko ei lämmitä. Vettä vaan tihuuttaa."*

Kas siinäpä Australian-siirtolaisuuden tärkeimmät syyt lyhyesti sanottuna. Noin 30 000 Australiassa asuvan ihmisen suonissa virtaa suomalaista tai suomenruotsalaista verta.

VI PEKKA LIPPONEN JA KALLE-KUSTAA KORKKI OLIVAT SIIRTOLAISIA

Minun lapsuuteni suuria elämyksiä 1950-luvulla oli radiokuunnelmasarja "Kalle-Kustaa Korkin seikkailut". Muistan jopa hiihtäneeni talvella jäätä pitkin 10 km kirkolta Inankylään, koska linja-autossa ei olisi ehtinyt kuulemaan kerran viikossa lähetettävää ohjelmaa. Sitä kuunteli koko Suomen kansa.

Vasta myöhemmin olen tajunnut, että sillä oli hyvin vahvat yhteydet siirtolaisuuteen. Kalle-Kustaa Korkki ja Pekka Lipponen olivat New Yorkissa asuvia menestyneitä suomalaissiirtolaisia. Yleisradio lähetti v. 1945 ensimmäisen osan Kalle-Kustaa Korkin seikkailuja. Korkkia esitti Wilho Ilmari ja Pekka Lipposta Oke Tuuri. Kirjailija Outsider eli Arne Haapakoski lähetti sankarit suureen länteen näyttämään suomalaista osaamista. Tausalla oli hävitty sota ja siihen liittyvä pettymys ja henkinen väsymys.

Merkittävää on, että seikkailusarjassa ei mitenkään viitata Neuvostoliittoon, vaan toiminta keskittyy lännen kapitalismiin ja sen varjopuoliin. Korkki ja Lipponen toimivat liikemiehinä yhdysvaltalaisen öljy-yhtiön palveluksessa. Seikkailut kuvaavat itsetuntoista suomalaisuutta peilaamalla omaa identiteettiä muihin kansakuntiin ja kulttuureihin. He olivat varhaisia globalisaation edustajia ja käyttivät huippu-uudenaikaista teknologiaa mm. kulkuvälineissä sekä kumosivat diktatuureja eri puolilla maailmaa. Korkki oli yleis-kieltä puhuva insinööri-teknokraatti ja Lipponen, prinssieversti ja Kiljuvan Karhun komentaja, käytti Savon Rantasalmen murretta. Kalle-Kustaa Korkin arvellaan olleen helsinkiläisen, mutta mielestäni hän voisi yhtä hyvin olla lähtöisin täältä Pohjanmaalta. Ehkä hänkin kuului Keisarin sukuun. Tässä olisi Jorma Höykinpurolle ja muille sukututkijoille mielenkiintoinen tutkimuskohde.

VII IHMISEN IDENTITEETTI

Suuri viisaus on oivalluksessa: Jos haluat ymmärtää itseäsi, sinun on tunnettava myös juuresi. Itse olen elämäni vaikeina hetkinä saanut voimaa tästä ajatuksesta sanomalla itselleni: Jos esi-isäni ovat kestäneet nuijasodan ja venäläisten sotaretket Pohjanmaalle, enkö minäkin kestä tämän koettelemuksen ja nouse siitä entistä vahvempänä. Olen myös ajatellut, että minulle niin rakas harrastus, moukarinheitto, täytyy olla myös jonkinlaista geeniperintöä esi-isiltäni. Ehkä siihen liittyy myös suvun häjyjen perinne eli halu näyttää, kuka on paras.

Tämän suomalaisen ja pohjalaisen identiteetin olen havainnut vahvana myös suomalaisten siirtolaisten keskuudessa. Kerron kaksi esimerkkiä.

Joskus 1980-luvulla työhuoneeseeni tuli australiansuomalainen kirvesmies, joka oli ollut pieni lapsi perheen muuttaessa Australiaan. Jostain syystä hän halusi tulla tapaamaan minua. Hän kertoi, että hänen oli ollut pakko tulla Suomeen, sillä koko Australiassa oloaikansa hän oli ihmetellyt, miksi hän poikkesi muista ja käyttäytyi tietyillä tavoilla. Hän sanoi: "Kun minä joulukuussa Vantaan lentoasemalla jäätiköllä liukastelin kahden suuren matkalaukun kanssa, niin tiesin tullessi kotiin." Hän oli jonkin aikaa työssä Suomesa, mutta on tietävästi palannut Australiaan. Mutta uskon, että hänelle käynti Suomessa oli äärimäisen tärkeä asia.

Toinen kokemukseni on Yhdysvalloista muutaman vuoden takaa. Kun lähdän ulkosuomalaisten pariin, laukussani on yleensä tuliaisina suomalaisia tuotteita. Ne voivat olla Turun Sinappia, Kauhavan pellavaa, käsintehtyjä kynttilöitä, ja Vantaan lentoasemalta ostan tuliaisiksi vielä yhden tai kaksi lakkalikööripulloa.

Haastattelin kolmannen polven amerikansuomalaista, jolla oli tärkeä asema työelämässä ja huomasin, että hän nautti kaikkien suurta kunnioitusta. Nykyisin hän on eläkkeellä, ja tapaan hänet parin viikon kuluttua Yhdysvalloissa. Haastattelin häntä nauhalle arkistomme varten, ja hän kertoi sukunsa lähdön siirtolaisiksi Amerikkaan ja omista elämänvaiheistaan. Muistaakseni suku oli lähtöisin täältä Pohjanmaalta. Hän kertoi avoimesti, että lieneekö ollut suomalaista sukuperintöä suuri mieltymys alkoholiin hänen elämänsä aikaisemmissa vaiheissa, samoin kuin suvun muissakin jäsenissä. Hän sanoi olleensa jopa alkoholisti, mutta parantuneen taudistaan.

"Olavi", hän sanoi, "Tiedätkö miten saa parhaan ja nopeimman humalan?"

"Juomalla suoraan viskipullosta saunan löylyssä."

Viimeistään tässä vaiheessa olin päättänyt, että lakkaliköörin asemasta annan hänelle jotain muuta lahjaksi.

Aikaisemmin mainitsemassani kirjassa Suomi-neidon geenit, prof. Reijo Norio kysyy, onko meillä suomalaisilla esim. sisun ja huonon viinapään - tai jopa keihäänheiton riuhtaisun ja mäkihypyn rämöpäägeenejä?

En sukella syvemmälle suomalaisen siirtolaisen identiteettiin. Olen pohtinut tätä asiaa yhdessä esitelmässäni ja sen pohjalta julkaistussa artikkelissa, jonka otsake on kuvaava: *"Päivät Amerikassa - yöt Laihialla"*.

Mutta myös meille Suomessa asuville oman identiteetin vahvistuminen sukujuurien löytämisellä on tärkeä asia. Oma sukuni on asunut Evijärvellä jo tuhatkunta vuotta, kun kaksi lappalaisia verottanutta pirkkalaisveljestä jäi asumaan kalaisan Inanlahden rannalle. Järviseudun Sanomista luin jutun muuramelaisesta trubaduurista Esa Niemitalosta, jonka sukujuuret johtavat Alajärvelle. Esa Niemitalo sanoo seuraavaa: "Lähes viisikymmentä vuotta luulin olevani yksin maailmassa, kysyin yöllä yksin autossa, lentokoneessa tai laivassa tuhansia kertoja: Kuka minä olen ja miksi?" Niemitalo esittää lämpimät kiitokset Jorma Höykinpurolle ym. sukututkijoille, kun näihin kysymyksiin on tullut vastauksia.

VIII SUOMI MUUTTUNUT SIIRTOLAISIA VASTAANOTTAVAKSI MAAKSI

Valtavasti väestöään siirtolaisiksi menettänyt Suomi alkoi muuttua maahanmuuttovaltioksi 1990-luvun alkupuolella. Yhtenä syynä tähän oli Neuvostoliiton hajoaminen vuonna 1991. Tällä hetkellä meillä on 110 000 ulkomaan kansalaista ja kaikkiaan 166 000 ulkomailla syntyneitä ihmistä. Näistä monet ovat suomalaisia paluumuuttajia erityisesti Ruotsista ja vanhan Neuvostoliiton alueelta. Näiden maahanmuuttajien sopeutuminen suomalaisen yhteiskuntaan on suuri haaste. Ehkä voimme ottaa jotain oppia suomalaisten siirtolaisten kokemuksista eri puolilla maailmaa.

Suomessa, kuten monissa muissa EU-maissa, väestö vanhenee nopeasti, ja siksi pidetään työvoiman maahanmuuttoa tärkeänä maamme hyvinvoinnin, kilpailukyvyn ja palvelujen kehittämisen kannalta. Samalla on kuitenkin muistettava, että kehitettäessä aktiivista maahanmuuttopolitiikkaa, on huolehdittava maan koko väestön työllisyydestä.

Tällä vuosisadalla siirtolaiset tarvitsevat Eurooppaa, mutta myös Eurooppa tarvitsee siirtolaisia, on YK:n pääsihteeri Kofi Annan todennut.

Suomalaisen yhteiskunnan tulisi kiinnittää myöskin erityistä huomiota suomalaisten siirtolaisten jälkeläisiin eri puolilla maailmaa. Tämän satoihin tuhansiin nousevan joukon suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista, Suomi-tietämystä ja yhteyksiä Suomeen

tulisi vahvistaa kaikin tavoin ja innostaa heitä vierailemaan esivanhempiensa kotimaassa tapaamassa sukulaisiaan. Tällainen matkailu on lisääntynytkin viime vuosina.

IX SIIRTOLAISUUSMUSEO SUOMEEN

Tähän asiaan liittyy Kalajärven rannalle Seinäjoelle suunniteltu Suomen Siirtolaisuusmuseo. Suomi on niitä harvoja Euroopan maita, jossa ei ole siirtolaisuuteen keskittynyttä museota yli 1000 museomme joukossa. Tavoitteena on kehittää uusi ja monipuolinen kohtaamispaikka ulkosuomalaisille kohdata nyky-Suomi ja sen asukkaat. Museon ensimmäisen vaiheen "Amerikan raitin" toteuttaminen ja aikanaan sitä seuraa Siperian ja muut raitit. Tämän siirtolaisuuden kulttuurikeskuksen tehtävänä on kertoa, miten siirtolaiset ovat ratkaisseet ikaikaisen ongelman: elää vieraisissa oloissa menettämättä omaa kansallista identiteettiään. Onkin ilahduttava tieto, että Keisarin suvun seuraava sukujuhla on v. 2008 Seinäjoella. Sen ohjelmaan voisi sisältyä tutustuminen siirtolaisuusmuseoon.

Vuonna 2008 suunnitellaan Turkuun suurta ulkosuomalaistapahtumaa. Teemalla "vietä juhannus Suomessa" tänne on tarkoitus houkutella tuhansia ulkosuomalaisia. Tapahtuma, työnimellä "Find Finland in Turku 2008", järjestetään viikko ennen juhannusta. Toivoisin, että mahdollisimman monet Turun ulkosuomalaistapahtumaan tulevat voisivat osallistua myös Keisarin sukujuhille Seinäjoella kesällä 2008. Siksi sopiva ajankohta voisi olla viikonloppu kesä-heinäkuun vaihteessa, kuitenkin ennen Kaustisen musiikkifestivaalia ja Seinäjoen tangomarkkinoita.

X LOPUKSI

Lopuksi toivotan Keisarin sukuseuralle ja sen jäsenille eri puolilla maailmaa onnea ja menestystä sen tärkeässä työssä suomalaisen kulttuuriperinnön ja erityisesti sukututkimuksen vaalimisessa. Bästä festpublik, bästä medlemmar i släkten Keisari och alla vänner från Sverige, USA, Canada och hela världen.

Jag har talat om emigrationen från Finland och speciellt från Österbotten. Tusentals medlemmar av släkten Keisari har funnit ett nytt hem i främmande länder. Vi är glada att ni inte har glömt era fäders land, utan hedrar oss med ert besök. Denna släkträff bildar en levande bro över kontinenterna. Tack för att ni kommit till Finland och till Keisari familjefesten i Karleby.

Dear Keisari family relatives and friends from the USA, Canada and from all over the world. In this speech I have told about Finish emigration which originated especially from Pohjanmaa. I hope you did understand a few sentences and words of the language you heard in your childhood homes in Finnish settlements in the USA and Canada.

Thousands of the members of the Keisari family have found a new home for themselves and their children in foreign countries. We are very glad that you have not forgotten the

land of your ancestors, but have cherished your roots and Finnish origin, also visiting Finland to see the old family home here in Pohjanmaa and to meet your relatives. This re-union of families, even after a break of a hundred years in some cases, is important also for us living in Finland. This is still a living bridge over the oceans, especially to North America.

I just would like to mention that next Tuesday I and two of my colleagues will fly first to Minneapolis to study the Minnesota Finnish settlements, especially for the planned Seinäjoki Emigrant Museum. Then we will go on to Michigan to participate in the FinnFest USA, in Marquette, the second week of August. Travelling is education, as the British say. Thank you for coming to Finland and to this great Keisari family festival here in Kokkola.

KAUAN ELÄKÖÖN KEISARIN SUKU !